

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 23 Μαΐου 2022
(OR. en)

9378/22

Διοργανικός φάκελος:
2022/0159 (NLE)

FISC 116
ECOFIN 464
ENER 188

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	20 Μαΐου 2022
Αποδέκτης:	Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2022) 219 final
Θέμα:	Πρόταση ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ με την οποία χορηγείται άδεια στη Φινλανδία να εφαρμόσει μειωμένο φορολογικό συντελεστή στην ηλεκτρική ενέργεια που παρέχεται σε ορισμένες αντλίες θερμότητας, ηλεκτρικούς λέβητες και αντλίες ανακυκλοφορίας νερού σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2022) 219 final.

συνημμ.: COM(2022) 219 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 20.5.2022
COM(2022) 219 final

2022/0159 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία χορηγείται άδεια στη Φινλανδία να εφαρμόσει μειωμένο φορολογικό συντελεστή στην ηλεκτρική ενέργεια που παρέχεται σε ορισμένες αντλίες θερμότητας, ηλεκτρικούς λέβητες και αντλίες ανακυκλοφορίας νερού σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η φορολογία των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας στην Ένωση διέπεται από την οδηγία 2003/96/EK του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας¹ (στο εξής: «οδηγία για τη φορολογία της ενέργειας», «ΟΦΕ» ή «οδηγία»).

Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 της οδηγίας, εκτός από τις διατάξεις που θεσπίζονται ειδικότερα στα άρθρα 5, 15 και 17, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέψει σε ένα κράτος μέλος να θεσπίσει περαιτέρω απαλλαγές ή μειώσεις του επιπέδου φορολογίας για λόγους ειδικής πολιτικής.

Με επιστολή της 6ης Αυγούστου 2021, ακολουθούμενη από περαιτέρω αλληλογραφία στις 4 Νοεμβρίου 2021, στις 26 Ιανουαρίου και στις 16 Φεβρουαρίου 2022, οι φινλανδικές αρχές ζήτησαν την άδεια να εφαρμόσουν μειωμένο φορολογικό συντελεστή στην ηλεκτρική ενέργεια που χρησιμοποιείται για την τροφοδοσία ορισμένων αντλιών θερμότητας, ηλεκτρικών λεβήτων και αντλιών ανακυκλοφορίας νερού. Η αιτούμενη περίοδος ισχύος είναι εξαετής και καλύπτει το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 2022 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027, το οποίο βρίσκεται εντός του μέγιστου διαστήματος που επιτρέπεται βάσει του άρθρου 19 της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας. Στόχος της παρούσας πρότασης είναι η χορήγηση της εν λόγω άδειας, μέσω παρέκκλισης η οποία θα έχει εξαετή διάρκεια ισχύος, όπως ζητήθηκε, έως την 31η Δεκεμβρίου 2027.

Η Φινλανδία ζητά την άδεια να εφαρμόσει τον εθνικό συντελεστή που προβλέπεται για την επιχειρηματική χρήση ηλεκτρικής ενέργειας ύψους 0,63 EUR/MWh (συντελεστής που επισημαίνεται ως «κατηγορία II» στο πλαίσιο της φινλανδικής νομοθεσίας και που καλύπτει μόνο ορισμένους επιχειρηματικούς τομείς²), ο οποίος υπερβαίνει τον ελάχιστο συντελεστή που προβλέπει η ΟΦΕ για την επιχειρηματική χρήση ηλεκτρικής ενέργειας ύψους 0,5 EUR/MWh³, στα εξής: αντλίες θερμότητας και ηλεκτρικούς λέβητες που παράγουν θερμότητα για το δίκτυο τηλεθέρμανσης, αντλίες θερμότητας με ονομαστική θερμική ισχύ τουλάχιστον 0,5 MW μη συνδεδεμένες στο δίκτυο τηλεθέρμανσης και αντλίες ανακυκλοφορίας νερού σε μονάδες γεωθερμικής θέρμανσης. Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρείχαν οι φινλανδικές αρχές, το μέτρο θα πρέπει να έχει ως στόχο τόσο ορισμένες ειδικές επιχειρηματικές χρήσεις όσο και μη επιχειρηματικές χρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας⁴. Ο εθνικός συντελεστής που εφαρμόζεται στην ηλεκτρική ενέργεια για

¹ EE L 283 της 31.10.2003, σ. 51.

² Οι φινλανδικές αρχές εξήγησαν ότι ο χαμηλότερος φορολογικός συντελεστής («κατηγορία II») επί της ηλεκτρικής ενέργειας για επιχειρηματική χρήση εφαρμόζεται σε τομείς, όπως η βιομηχανία, η γεωργία, οι εξορύξεις και τα κέντρα δεδομένων.

³ Άρθρο 10 παράγραφος 1 και παράρτημα I πίνακας Γ της οδηγίας.

⁴ Εν προκειμένω, οι φινλανδικές αρχές υπογράμμισαν, για παράδειγμα, ότι παρόλο που ένας στεγαστικός συνεταιρισμός μπορεί ο ίδιος να διαχειρίζεται την αντλία θερμότητας, είναι πιθανό ο ίδιος στεγαστικός συνεταιρισμός να μπορεί να αγοράσει την υπηρεσία αντλίας θερμότητας από μια εταιρεία ενέργειας· όσον αφορά τον στόχο του μέτρου, δεν θα δικαιολογείται η διαφορετική φορολογική μεταχείριση στις εν λόγω περιπτώσεις με βάση το αν ο φορέας εκμετάλλευσης είναι στεγαστικός συνεταιρισμός ή εταιρεία ενέργειας. Επιπλέον, οι φυσικές αλυσίδες παροχής ηλεκτρικής ενέργειας σε ένα ακίνητο είναι συχνά πολύ περίπλοκες, καθώς υπάρχουν διαφορετικοί παράγοντες στο ίδιο κτίριο (με μία σύνδεση ηλεκτρικής ενέργειας) —συχνά στο ίδιο κτίριο υπάρχουν διαμερίσματα κατοικιών και επαγγελματικοί

μη επιχειρηματική χρήση (συντελεστής που ονομάζεται «κατηγορία Ι», σύμφωνα με τους φινλανδικούς κανόνες, και που καλύπτει τα πάντα εκτός από την κατηγορία ΙΙ, συμπεριλαμβανομένης της οικιακής χρήσης) ορίζεται σε 22,53 EUR/MWh, πολύ υψηλότερα από τον αντίστοιχο ελάχιστο συντελεστή της ΟΦΕ ύψους 1 EUR/MWh⁵.

Η μείωση αποσκοπεί στην παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη και χρήση θερμοπαραγωγής με ηλεκτρική ενέργεια, η οποία διαφορετικά εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από ρυπογόνα ορυκτά καύσιμα ή από βιομάζα, καθώς και στην προώθηση της παραγωγής θερμότητας χωρίς καύση (ως πηγή θερμότητας, για παράδειγμα οι αντλίες θερμότητας μπορούν να χρησιμοποιούν, μεταξύ άλλων, την εξωτερική θερμοκρασία, τη θερμότητα του εδάφους και τη βαθύτερη γεωθερμική ενέργεια, τη θερμότητα θαλάσσιου και λιμναίου νερού, καθώς και τη θερμότητα λυμάτων· επίσης, διαφορετικές πηγές απορριπτόμενης θερμότητας από τη βιομηχανία, τα κέντρα δεδομένων και άλλα συστήματα ψύξης μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως πηγές θερμότητας) με σκοπό τη μείωση των εκπομπών και την εξοικονόμηση ορυκτών και ανανεώσιμων φυσικών πόρων.

Ο μειωμένος συντελεστής θα ισχύει για αντλίες θερμότητας και ηλεκτρικούς λέβητες στο δίκτυο τηλεθέρμανσης, για αντλίες θερμότητας εκτός του δικτύου τηλεθέρμανσης οι οποίες έχουν ονομαστική θερμική ισχύ τουλάχιστον 0,5 MW και για αντλίες ανακυκλοφορίας νερού σε μονάδες γεωθερμικής θέρμανσης. Σύμφωνα με το σκεπτικό της Φινλανδίας, η φορολόγηση όλων των αντλιών θερμότητας και των ηλεκτρικών λεβήτων με χαμηλότερο συντελεστή δεν θα ήταν δικαιολογημένη και βάσιμη για πολλούς λόγους.

Εξετάζοντας, για παράδειγμα, τις αντλίες θερμότητας, αυτές που είναι μικρότερου μεγέθους —και δεν καλύπτονται από το αιτούμενο μέτρο— θεωρούνται ήδη πολύ ανταγωνιστικές. Επιπλέον, η επιβολή φόρου ηλεκτρικής ενέργειας κατηγορίας ΙΙ στις εν λόγω αντλίες θα απαιτεί χωριστή μέτρηση της ηλεκτρικής ενέργειας για τους διακυβευόμενους σκοπούς, καθώς και καταγραφή των δικαιούχων. Υπάρχουν περισσότερες από 1,1 εκατομμύρια αντλίες θερμότητας στη Φινλανδία, επομένως η ποσότητα θα είναι πολύ μεγάλη και ο διοικητικός φόρτος σημαντικός για τα διάφορα μέρη.

Αντίθετα, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των φινλανδικών αρχών για το 2022, τα επιλεγμένα κριτήρια θα μειώσουν τον αριθμό των δικαιούχων σε λιγότερους από εκατό.

Το μέτρο θα ισχύει για τους συγκεκριμένους δικαιούχους, οι οποίοι θα πληρώνουν 2,19 λεπτά/kWh λιγότερο από τον κανονικό συντελεστή, γεγονός που θα επιφέρει φορολογικές δαπάνες ύψους 10-15 εκατ. EUR, με τη μορφή χαμηλότερων φορολογικών εσόδων (σύμφωνα με τις εκτιμήσεις για το 2022).

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Διατάξεις βάσει της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας

Η φορολογία της ηλεκτρικής ενέργειας διέπεται από την οδηγία για τη φορολογία της ενέργειας. Ειδικότερα, το άρθρο 10 και το παράρτημα Ι πίνακας Γ της εν λόγω οδηγίας προβλέπουν τα σχετικά ελάχιστα επίπεδα φορολογίας, διαφοροποιημένα σε επιχειρηματική

χώροι. Ως εκ τούτου, σε ορισμένες περιπτώσεις, θα είναι αδύνατος ο διαχωρισμός επαγγελματικών και στεγαστικών χώρων εντός του συνόλου των ακινήτων, προκειμένου να εφαρμοστεί φορολογική μείωση. Τέλος, οι φινλανδικές αρχές τόνισαν ότι ένας στεγαστικός συνεταιρισμός μπορεί να πωλήσει εκ νέου τη θερμότητα που παράγει στο δίκτυο τηλεθέρμανσης, και εν προκειμένω, ένας στεγαστικός συνεταιρισμός μπορεί να έχει και επιχειρηματικό χαρακτήρα.

⁵ Άρθρο 10 παράγραφος 1 και παράρτημα Ι πίνακας Γ της οδηγίας.

και μη επιχειρηματική χρήση, τα οποία ορίζονται σε 0,5 EUR/MWh και 1 EUR/MWh, αντίστοιχα.

Το άρθρο 11 της οδηγίας περιέχει, μεταξύ άλλων, τον ορισμό της «επιχειρηματικής χρήσης» και επιτρέπει στα κράτη μέλη να περιορίζουν το πεδίο εφαρμογής του μειωμένου επιπέδου φορολογίας για επιχειρηματική χρήση.

Η Φινλανδία έχει περιορίσει το πεδίο εφαρμογής του χαμηλότερου φορολογικού συντελεστή επί της ηλεκτρικής ενέργειας για επιχειρηματική χρήση, δηλαδή του συντελεστή κατηγορίας II ύψους 0,63 EUR/MWh, σε ορισμένους επιχειρηματικούς τομείς, και συγκεκριμένα στη βιομηχανία, στη γεωργία, στις εξορύξεις και στα κέντρα δεδομένων.

Άλλες μορφές κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, όπως η ηλεκτρική ενέργεια που χρησιμοποιούν τα νοικοκυριά, υπάγονται στη φορολογική κατηγορία I, που ορίζεται στα 22,53 EUR/MWh.

Ο προτεινόμενος μειωμένος φορολογικός συντελεστής ύψους 0,63 EUR/MWh για την ηλεκτρική ενέργεια θα καλύπτει τις αντλίες θερμότητας και τους ηλεκτρικούς λέβητες που παράγουν θερμότητα για το δίκτυο τηλεθέρμανσης⁶: οι αντλίες θερμότητας με ονομαστική θερμική ισχύ τουλάχιστον 0,5 MW που δεν είναι συνδεδεμένες στο δίκτυο τηλεθέρμανσης, και οι αντλίες ανακυκλοφορίας νερού σε μονάδες γεωθερμικής θέρμανσης θα δικαιούνται χαμηλότερο φόρο ηλεκτρικής ενέργειας.

Για λόγους συνεπούς και ομοιόμορφης πρακτικής εφαρμογής, ο χαμηλότερος φορολογικός συντελεστής ηλεκτρικής ενέργειας θα ισχύει όχι μόνο για ορισμένες επιχειρηματικές χρήσεις, αλλά και για ορισμένες ειδικές μη επιχειρηματικές χρήσεις, οι οποίες θα πρέπει να υπόκεινται στο υψηλότερο επίπεδο φορολογίας, σύμφωνα με τον φινλανδικό συντελεστή κατηγορίας I ύψους 22,53 EUR/MWh. Ως προς αυτό, για να τεκμηριώσουν περαιτέρω το αίτημά τους, οι φινλανδικές αρχές τόνισαν επίσης ότι το άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο η) της οδηγίας επιτρέπει στα κράτη μέλη να εφαρμόζουν απαλλαγή στο επίπεδο φορολογίας της ηλεκτρικής ενέργειας για οικιακή χρήση, ενώ στη χώρα τους η φορολογία της ηλεκτρικής ενέργειας για οικιακή χρήση θα παραμείνει πολύ υψηλή⁶ (η κατηγορία I των φινλανδικών φορολογικών συντελεστών ορίζεται στα 22,53 EUR/MWh, ποσό που υπερβαίνει κατά πολύ το ελάχιστο επίπεδο φορολογίας της ΕΕ). Ωστόσο, ο αιτούμενος εθνικός φορολογικός συντελεστής θα είναι υψηλότερος από το ελάχιστο επίπεδο φορολογίας της ΟΦΕ για επιχειρηματική χρήση.

Το άρθρο 19 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο της οδηγίας ορίζει τα ακόλουθα:

Εκτός από τις διατάξεις που περιλαμβάνονται στα προηγούμενα άρθρα και ειδικότερα στα άρθρα 5, 15 και 17, το Συμβούλιο αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής μπορεί να επιτρέψει σε ένα κράτος μέλος να θεσπίσει περαιτέρω απαλλαγές ή μειώσεις για λόγους ειδικής πολιτικής.

Η δυνατότητα θέσπισης φορολογικής ελάφρυνσης για την ηλεκτρική ενέργεια (μειωμένος φορολογικός συντελεστής ηλεκτρικής ενέργειας) που παρέχεται σε αντλίες θερμότητας,

⁶ Οι ίδιες αρχές παρατήρησαν ότι στην οικεία χώρα περίπου το ήμισυ της ηλεκτρικής ενέργειας καταναλώνεται στην υψηλότερη φορολογική κατηγορία, την κατηγορία I, ενώ η οικιακή χρήση αντιπροσωπεύει ελαφρώς περισσότερο από το μισό της φορολογικής κατηγορίας. Από την άλλη, η προτεινόμενη φορολογική αλλαγή θα αφορά περίπου το 1 % της συνολικής φορολογικής βάσης της φορολογίας ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα.

ηλεκτρικούς λέβητες και αντλίες ανακυκλοφορίας νερού που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις, μπορεί να προβλεφθεί στο πλαίσιο του άρθρου 19 της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας, δεδομένου ότι σκοπός της είναι να επιτρέψει στο αιτούν κράτος μέλος να θεσπίσει περαιτέρω μείωση για λόγους ειδικής πολιτικής. Η στήριξη του εξηλεκτρισμού του τομέα τελικής χρήσης της θέρμανσης και η προώθηση της παραγωγής θερμικής ενέργειας χωρίς καύση, με σκοπό τη μείωση των εκπομπών και την εξοικονόμηση ορυκτών και ανανεώσιμων φυσικών πόρων, μπορούν να θεωρηθούν λόγοι ειδικής πολιτικής. Στόχος της Φινλανδίας είναι να καταστεί κλιματικά ουδέτερη έως το 2035. Το αιτούμενο μέτρο θα προωθήσει την επίτευξη αυτού του στόχου.

Η Φινλανδία ζήτησε το μέτρο να έχει εξαετή ισχύ (με έναρξη από την 1η Ιανουαρίου 2022), δηλαδή όσο το μέγιστο διάστημα που επιτρέπεται βάσει του άρθρου 19 παράγραφος 2 της οδηγίας. Καταρχήν, η περίοδος εφαρμογής της παρέκκλισης θα πρέπει να είναι αρκετά μεγάλη ώστε να ενθαρρύνονται οι επενδύσεις στις στοχευμένες λύσεις θέρμανσης με ηλεκτρική ενέργεια. Η εν λόγω περίοδος θα παρέχει τη μέγιστη δυνατή ασφάλεια δικαίου για τις σχετικές επενδύσεις.

Ωστόσο, η παρέκκλιση δεν θα πρέπει να παρεμποδίζει μελλοντικές τροποποιήσεις του υφισταμένου θεσμικού πλαισίου, και θα πρέπει να ληφθούν υπόψη η τρέχουσα αναθεώρηση της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας και το ενδεχόμενο έκδοσης από το Συμβούλιο νομοθετικής πράξης, βάσει πρότασης της Επιτροπής για την αναδιατύπωση της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας⁷.

Υπό τις εν λόγω περιστάσεις, φαίνεται μεν σκόπιμο να χορηγηθεί η άδεια για την αιτούμενη περίοδο, η ισχύς όμως της παρέκκλισης θα πρέπει να εξαρτηθεί από την έναρξη της εφαρμογής γενικών διατάξεων επί του θέματος πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2027.

Κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις

Ο προβλεπόμενος μειωμένος φορολογικός συντελεστής ύψους 0,63 EUR ανά MWh είναι υψηλότερος από το ελάχιστο επίπεδο φορολογίας της ΕΕ για την ηλεκτρική ενέργεια επιχειρηματικής χρήσης σύμφωνα με το άρθρο 10 και το παράρτημα Ι πίνακας Γ της οδηγίας 2003/96/ΕΚ.

Το μέτρο ενδέχεται να συνιστά κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Δεδομένου ότι ο μειωμένος συντελεστής είναι μεγαλύτερος από τους ελάχιστους συντελεστές της ΕΕ, το μέτρο θα καλύπτεται από το άρθρο 44 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 (γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία)⁸. Με τη λήξη της περιόδου ισχύος του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία, την 31η Δεκεμβρίου 2023, οι ενισχύσεις εξακολουθούν να τυγχάνουν απαλλαγής κατά τη διάρκεια περιόδου προσαρμογής έξι μηνών (βλ. άρθρο 58 παράγραφος 4 του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία). Η απόφαση δεν θίγει τους εφαρμοστέους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εντός της περιόδου την οποία καλύπτει η παρέκκλιση.

⁷ Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με την αναδιάρθρωση του ενωσιακού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (αναδιατύπωση), 14.7.2021, COM(2021) 563 final, 2021/0213 (CNS). Στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων Fit for 55, η πρόταση στοχεύει, μεταξύ άλλων, στην προώθηση του εξηλεκτρισμού και στη χρήση πιο βιώσιμων πηγών ενέργειας. Επιπλέον, διατηρεί την υφιστάμενη δυνατότητα των κρατών μελών να ζητούν παρεκκλίσεις.

⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1).

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Πολιτική για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή

Το αιτούμενο μέτρο αποσκοπεί στην προώθηση της παραγωγής θερμικής ενέργειας χωρίς καύση, με σκοπό τη μείωση των εκπομπών και την εξοικονόμηση ορυκτών και ανανεώσιμων φυσικών πόρων. Σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 2008/50/EK για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα⁹, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να μεριμνούν ώστε τα επίπεδα διαφόρων ατμοσφαιρικών ρύπων να είναι κάτω από τις οριακές τιμές, τις τιμές-στόχους και άλλα πρότυπα ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα που καθορίζονται στην οδηγία.

Επιπλέον, το ειδικό μείγμα ηλεκτρικής ενέργειας της Φινλανδίας αποτελείται κυρίως από ανανεώσιμη (47 %) και πυρηνική ηλεκτρική ενέργεια (35 %)¹⁰, δηλαδή από δύο μορφές ενέργειας με μηδενικές ή χαμηλές εκπομπές άνθρακα. Ως εκ τούτου, ο περαιτέρω εξηλεκτρισμός μεγάλων εγκαταστάσεων θέρμανσης αναμένεται να επιφέρει σημαντικά περιβαλλοντικά και κλιματικά οφέλη.

Συνεπώς, το μέτρο συνάδει με τις περιβαλλοντικές και ενεργειακές πολιτικές της ΕΕ, κυρίως με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, τη δέσμη μέτρων Fit for 55 που προωθεί τον εξηλεκτρισμό, καθώς και το θεματολόγιο για τη μακροπρόθεσμη απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές για το 2050, στο οποίο ο εξηλεκτρισμός διαδραματίζει κεντρικό ρόλο.

Ενεργειακή πολιτική

Το μέτρο θα συμβάλει στην υλοποίηση των φιλοδοξιών της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, ιδίως στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος¹¹.

Η στρατηγική της ΕΕ για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος παρέχει το πλαίσιο για τη μετάβαση στην πράσινη ενέργεια. Το τρέχον μοντέλο στο οποίο η κατανάλωση ενέργειας στις μεταφορές, τη βιομηχανία, το φυσικό αέριο και τα κτίρια πραγματοποιείται σε «στεγανά» — το καθένα με χωριστές αλυσίδες αξίας, κανόνες, υποδομές, σχεδιασμό και λειτουργίες — δεν μπορεί να δημιουργήσει κλιματική ουδετερότητα έως το 2050 με οικονομικά αποδοτικό τρόπο. Το αιτούμενο μέτρο θα προωθήσει την ενοποίηση του τομέα τελικής χρήσης της θέρμανσης με άλλους τομείς τελικής χρήσης. Σύμφωνα με τη στρατηγική, το αιτούμενο μέτρο θα μειώσει επίσης το κόστος των καινοτόμων λύσεων που πρέπει να ενσωματωθούν στο ενεργειακό σύστημα της ΕΕ. Το αιτούμενο μέτρο θα συμβάλει άμεσα σε δύο από τους τρεις πυλώνες της στρατηγικής της ΕΕ για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος.

Πρώτον, ένα πιο «κυκλικό» ενεργειακό σύστημα με επίκεντρο την ενεργειακή απόδοση. Η στρατηγική καθορίζει συγκεκριμένες ενέργειες για την εφαρμογή της αρχής «προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση» στην πράξη και για την αποτελεσματικότερη χρήση τοπικών πηγών ενέργειας σε κτίρια ή κοινότητες. Υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες

⁹ Οδηγία 2008/50/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2008, για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη (ΕΕ L 152 της 11.6.2008, σ. 1).

¹⁰ Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Δελτία στατιστικών δεδομένων ανά χώρα σχετικά με την ενέργεια.

¹¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Ενέργεια για μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία: Στρατηγική της ΕΕ για την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος [COM(2020) 299 final της 8.7.2020].

επαναχρησιμοποίησης της απορριπτόμενης θερμότητας από βιομηχανικές εγκαταστάσεις, κέντρα δεδομένων ή άλλες πηγές, καθώς και της ενέργειας που παράγεται από βιολογικά απόβλητα ή σε μονάδες επεξεργασίας λυμάτων. Το μέτρο που αιτήθηκε η Φινλανδία αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στη στήριξη της χρήσης απορριπτόμενης θερμότητας από πηγές που αναφέρονται ρητά στη στρατηγική.

Δεύτερον, αύξηση του άμεσου εξηλεκτρισμού των τομέων τελικής χρήσης. Δεδομένου ότι ο τομέας της ηλεκτρικής ενέργειας έχει το υψηλότερο μερίδιο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η ηλεκτρική ενέργεια θα πρέπει να χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο, όπου είναι δυνατόν, για παράδειγμα για αντλίες θερμότητας σε κτίρια. Το μέτρο που αιτήθηκε η Φινλανδία αποσκοπεί στην υποστήριξη εφαρμογών με ηλεκτρική ενέργεια, σύμφωνα με τη στρατηγική.

Το εν λόγω μέτρο θα προωθήσει την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος, καθώς τα δίκτυα τηλεθέρμανσης προσφέρουν μεγαλύτερη ευελιξία και δυνατότητα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας με τη μορφή θερμότητας σε σύγκριση με τις λύσεις θέρμανσης των επιμέρους κτιρίων. Η Φινλανδία διαθέτει ήδη μια αρκετά ανεπτυγμένη υποδομή τηλεθέρμανσης, η οποία μπορεί να εξυπηρετήσει τον συγκεκριμένο σκοπό.

Η αιτούμενη παρέκκλιση σχετικά με τη χρήση χαμηλότερου φορολογικού συντελεστή θα ισχύει επίσης, μεταξύ άλλων, για ορισμένους ηλεκτρικούς λέβητες. Η εν λόγω μείωση μπορεί επίσης να συμβάλει στην ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος και στην ενοποίηση του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Οι ηλεκτρικοί λέβητες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή θερμότητας σε δίκτυα τηλεθέρμανσης, ιδίως σε περιόδους κατά τις οποίες υπάρχει πλεόνασμα ηλεκτρικής ενέργειας και η τιμή της είναι χαμηλή. Αυτό καθιστά δυνατή, για παράδειγμα, τη χρήση αιολικής ενέργειας για την παραγωγή τηλεθέρμανσης. Το χαμηλό επενδυτικό κόστος των ηλεκτρικών λεβήτων επιτρέπει την κερδοφορία με λίγες μόνο ώρες λειτουργίας, ενώ η παραγωγή θερμότητας μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο όταν υπάρχει υπερπροσφορά ηλεκτρικής ενέργειας. Το γεγονός αυτό μπορεί να συμβάλει στη διατήρηση της σταθερότητας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας. Οι επιπτώσεις της φορολογίας της ηλεκτρικής ενέργειας στο κόστος παραγωγής θερμότητας είναι, επί του παρόντος, σημαντικές και πλέον, όπως προαναφέρθηκε, θα μπορούσε να είναι η κατάλληλη στιγμή για τη χρήση των εν λόγω συσκευών. Οι ηλεκτρικοί λέβητες μπορούν να συνδυαστούν με ικανότητα αποθήκευσης θερμότητας, η οποία επιτρέπει την αποθήκευση της πλεονάζουσας ενέργειας με τη μορφή θερμότητας.

Το μέτρο που αιτήθηκε η Φινλανδία συνάδει επίσης με τη στρατηγική της ΕΕ για τη θέρμανση και την ψύξη¹², η οποία υπενθυμίζει τα οφέλη της αντικατάστασης των λύσεων θέρμανσης με βάση τα ορυκτά καύσιμα από αντλίες θερμότητας, καθώς και από τη χρήση απορριπτόμενης θερμότητας. Η Στρατηγική αναφέρει ότι οι αντλίες θερμότητας μπορούν να μετατρέψουν μια μονάδα ηλεκτρικής ενέργειας σε τρεις ή περισσότερες μονάδες θέρμανσης ή ψύξης.

Τα προαναφερθέντα οφέλη επισημαίνονται επίσης στο πλαίσιο της οδηγίας της ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση και συγκεκριμένα στη σύσταση της Επιτροπής σχετικά με το περιεχόμενο της περιεκτικής αξιολόγησης του δυναμικού αποδοτικής θέρμανσης και ψύξης

¹² Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Στρατηγική της ΕΕ για τη θέρμανση και την ψύξη [COM(2016) 51 final της 16.2.2016].

βάσει του άρθρου 14 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ¹³ (στο εξής: οδηγία για την ενεργειακή απόδοση).

Εσωτερική αγορά και θεμιτός ανταγωνισμός

Το μέτρο θα είναι ανοικτό σε όλους τους φορείς εκμετάλλευσης της ΕΕ, χωρίς διακρίσεις. Ο μειωμένος συντελεστής θα ισχύει για όλους τους παραγωγούς θερμότητας που χρησιμοποιούν αντλίες θερμότητας και ηλεκτρικούς λέβητες που παράγουν θερμότητα για το δίκτυο τηλεθέρμανσης, αντλίες θερμότητας με ονομαστική θερμική ισχύ τουλάχιστον 0,5 MW που χρησιμοποιούνται εκτός του δικτύου τηλεθέρμανσης και αντλίες ανακυκλοφορίας νερού σε μονάδες γεωθερμικής θέρμανσης.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Ο τομέας της έμμεσης φορολογίας, που καλύπτεται από το άρθρο 113 της ΣΛΕΕ, δεν εμπίπτει, αυτός καθ'αυτόν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 3 της ΣΛΕΕ.

Ωστόσο, δυνάμει του άρθρου 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ, έχει εκχωρηθεί αποκλειστική αρμοδιότητα στο Συμβούλιο, σύμφωνα με το παράγωγο δίκαιο, να επιτρέπει σε ένα κράτος μέλος να θεσπίζει περαιτέρω απαλλαγές ή μειώσεις κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης. Επομένως, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να υποκαταστήσουν το Συμβούλιο. Κατά συνέπεια, στην παρούσα εκτελεστική απόφαση δεν έχει εφαρμογή η αρχή της επικουρικότητας. Σε κάθε περίπτωση, δεδομένου ότι η παρούσα πράξη δεν αποτελεί σχέδιο νομοθετικής πράξης, δεν θα πρέπει να διαβιβαστεί στα εθνικά κοινοβούλια σύμφωνα με το πρωτόκολλο αριθ. 2 που προσαρτάται στις Συνθήκες για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας.

• Αναλογικότητα

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας. Η μείωση της φορολογίας δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου.

• Επιλογή της νομικής πράξης

Ως νομική πράξη προτείνεται η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ προβλέπει μόνο αυτό το είδος μέτρου.

¹³ Σύσταση (ΕΕ) 2019/1659 της Επιτροπής, της 25ης Σεπτεμβρίου 2019, σχετικά με το περιεχόμενο της περιεκτικής αξιολόγησης του δυναμικού αποδοτικής θέρμανσης και ψύξης βάσει του άρθρου 14 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Το μέτρο δεν απαιτεί την αξιολόγηση της ισχύουσας νομοθεσίας.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η παρούσα πρόταση βασίζεται σε αίτημα της Φινλανδίας και αφορά μόνο το εν λόγω κράτος μέλος.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Δεν υπήρξε ανάγκη προσφυγής σε εκτιμήσεις εξωτερικών εμπειρογνομόνων.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η παρούσα πρόταση αφορά τη χορήγηση άδειας σε μεμονωμένο κράτος μέλος, κατόπιν αιτήματός του, και δεν απαιτείται εκτίμηση επιπτώσεων.

Σε ολόκληρη την ΕΕ, ο τομέας τελικής χρήσης της θέρμανσης εξαρτάται γενικά από την καύση ορυκτών καυσίμων. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat (NRG_BAL_PEH), το 70 % της παραγόμενης θερμότητας παράγεται από ορυκτά καύσιμα. Μεταξύ άλλων, οι αντλίες θερμότητας αποτελούν εναλλακτικές λύσεις για την παραγωγή θερμότητας με ηλεκτρική ενέργεια έναντι της παραγωγής θερμότητας με βάση τα ορυκτά καύσιμα. Δεδομένου ότι το ειδικό μείγμα ηλεκτρικής ενέργειας της Φινλανδίας αποτελείται κυρίως από ανανεώσιμη (47 %) και πυρηνική ηλεκτρική ενέργεια (35 %), δηλαδή από δύο μορφές ενέργειας με μηδενικές ή χαμηλές εκπομπές άνθρακα, αναμένεται ότι ο περαιτέρω εξηλεκτρισμός μεγάλων εγκαταστάσεων θέρμανσης θα επιφέρει σημαντικά περιβαλλοντικά οφέλη. Επιπλέον, αυτά τα οφέλη μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων της Ένωσης.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά τις αντλίες θερμότητας και την τηλεθέρμανση, σύμφωνα με μελέτη που εκπονήθηκε το 2020 στη Φινλανδία κατόπιν εντολής της φινλανδικής κυβέρνησης, το 11 % της συνολικής παραγωγής τηλεθέρμανσης βασιζόταν σε πηγές απορριπτόμενης θερμότητας. Το δυναμικό αχρησιμοποίητης πλεονάζουσας θερμότητας και απορριπτόμενης θερμότητας εκτιμάται ότι είναι σημαντικό, αλλά η χρήση διαφορετικών ροών θερμότητας στην παραγωγή τηλεθέρμανσης δημιουργεί συχνά προκλήσεις, ενώ η σκοπιμότητα και η κερδοφορία της χρήσης απορριπτόμενης θερμότητας ποικίλλει σημαντικά. Το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας των αντλιών θερμότητας είναι ένας βασικός παράγοντας που επηρεάζει την κερδοφορία των επενδύσεων και της χρήσης αντλιών θερμότητας. Με το ισχύον επίπεδο φορολογίας της ηλεκτρικής ενέργειας στη Φινλανδία, το μερίδιο του φόρου ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί σημαντικό μέρος του συνολικού κόστους ηλεκτρικής ενέργειας. Με βάση τις περιπτωσιολογικές μελέτες που αναλύθηκαν, το κόστος της φορολογίας ηλεκτρικής ενέργειας ανέρχεται περίπου στο 10-20 % του συνολικού κόστους μιας αντλίας θερμότητας, λαμβανομένου υπόψη τόσο του λειτουργικού όσο και του επενδυτικού κόστους. Εάν οι αντλίες θερμότητας που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή τηλεθέρμανσης υπαχθούν στη χαμηλότερη κατηγορία φόρου ηλεκτρικής ενέργειας, δηλαδή στην κατηγορία II, όπως ζητά η Φινλανδία, θα μειωθεί σημαντικά το μέσο κόστος παραγωγής διαφορετικών λύσεων αντλιών θερμότητας. Αυτό είναι πιθανό να αυξήσει το επενδυτικό ενδιαφέρον για αντλίες θερμότητας. Επί του παρόντος, οι λύσεις παραγωγής θερμότητας που βασίζονται στη χρήση καυσίμου (ιδίως τοπικής βιομάζας) είναι συνήθως πιο αποδοτικές, από

πλευράς κόστους, συγκριτικά με τις λύσεις αντλιών θερμότητας. Το γεγονός ότι η Φινλανδία μειώνει τη χρήση ορυκτών καυσίμων και τύρφης συνεπάγεται την ταχεία αύξηση της χρήσης βιομάζας στην παραγωγή τηλεθέρμανσης. Η αυξανόμενη χρήση απορριπτόμενης θερμότητας και διαφορετικών λύσεων αντλιών θερμότητας θα μπορούσε να συγκρατήσει την αύξηση της χρήσης βιομάζας.

Επιπλέον, η μελέτη υπογραμμίζει ότι η χρήση απορριπτόμενης θερμότητας συχνά ενέχει αβεβαιότητες που σχετίζονται με την ασφάλεια παροχής της θερμότητας, πιθανούς κινδύνους αντισυμβαλλομένου και κινδύνους που σχετίζονται με το επενδυτικό κόστος και τη διαθεσιμότητα της θερμότητας. Επιπλέον, ορισμένες τεχνολογίες, όπως η παραγωγή γεωθερμικής ενέργειας, βρίσκονται ακόμη σε πιλοτική φάση. Η μείωση του φόρου ηλεκτρικής ενέργειας για τις αντλίες θερμότητας θα αυξήσει την ανταγωνιστικότητα των αντλιών θερμότητας σε σύγκριση με άλλες τεχνολογίες παραγωγής θερμότητας και θα μπορούσε να αντισταθμίσει εν μέρει άλλους κινδύνους και αβεβαιότητες που συνδέονται με τις επενδύσεις σε αντλίες θερμότητας.

Τέλος, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις των φινλανδικών αρχών, το μέτρο αφορά ζητήματα που είναι τεχνικώς δύσκολο να εφαρμοστούν. Το μέτρο θα πρέπει να εφαρμοστεί κατά τρόπο ορθά στοχευμένο, ουδέτερο και δίκαιο. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις τους, οι δημοσιονομικές δαπάνες αναμένεται να κυμανθούν από 10 έως 15 εκατ. EUR το 2022.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Το μέτρο δεν προβλέπει απλούστευση. Προκύπτει από το αίτημα της Φινλανδίας και αφορά μόνο το εν λόγω κράτος μέλος.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Το μέτρο δεν έχει επίπτωση στα θεμελιώδη δικαιώματα.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Το μέτρο δεν συνεπάγεται ούτε οικονομική ούτε διοικητική επιβάρυνση για την Ένωση. Συνεπώς, η πρόταση δεν έχει καμία επίπτωση στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Δεν απαιτείται σχέδιο εφαρμογής. Η παρούσα πρόταση αφορά τη χορήγηση άδειας μείωσης του φόρου για μεμονωμένο κράτος μέλος, κατόπιν αιτήματός του. Η άδεια χορηγείται για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Ο εφαρμοστέος φορολογικός συντελεστής θα είναι υψηλότερος από το ελάχιστο επίπεδο φορολογίας της ηλεκτρικής ενέργειας για επιχειρηματική χρήση που καθορίζεται από την οδηγία για τη φορολογία της ενέργειας. Ως εκ τούτου, θα τηρεί το ελάχιστο επίπεδο που ορίζει η οδηγία για επιχειρηματική χρήση. Είναι δυνατή η αξιολόγηση του μέτρου σε περίπτωση αιτήματος ανανέωσης, μετά τη λήξη της αρχικής περιόδου ισχύος που χορηγείται.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Για την πρόταση δεν απαιτούνται επεξηγηματικά έγγραφα σχετικά με τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Το άρθρο 1 ορίζει ότι η Φινλανδία θα επιτρέπεται να εφαρμόζει μειωμένο φορολογικό συντελεστή στην ηλεκτρική ενέργεια που παρέχεται στις ακόλουθες εφαρμογές: αντλίες θερμότητας και ηλεκτρικούς λέβητες που παράγουν θερμότητα για το δίκτυο τηλεθέρμανσης, αντλίες θερμότητας με ονομαστική θερμική ισχύ τουλάχιστον 0,5 MW εκτός του δικτύου τηλεθέρμανσης και αντλίες ανακυκλοφορίας νερού σε μονάδες γεωθερμικής θέρμανσης. Ο φορολογικός συντελεστής δεν πρέπει να είναι χαμηλότερος από 0,50 EUR ανά MWh, δηλαδή από το ελάχιστο επίπεδο φορολογίας της ηλεκτρικής ενέργειας για επιχειρηματική χρήση που καθορίζεται από την οδηγία.

Το άρθρο 2 ορίζει ότι η αιτούμενη άδεια χορηγείται με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2022 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027, δηλαδή για το μέγιστο διάστημα που επιτρέπεται βάσει της οδηγίας.

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία χορηγείται άδεια στη Φινλανδία να εφαρμόσει μειωμένο φορολογικό συντελεστή στην ηλεκτρική ενέργεια που παρέχεται σε ορισμένες αντλίες θερμότητας, ηλεκτρικούς λέβητες και αντλίες ανακυκλοφορίας νερού σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας¹⁴, και ιδίως το άρθρο 19,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με επιστολή της 6ης Αυγούστου 2021, η Φινλανδία ζήτησε άδεια να εφαρμόσει μειωμένο φορολογικό συντελεστή στην ηλεκτρική ενέργεια που παρέχεται σε αντλίες θερμότητας και ηλεκτρικούς λέβητες που παράγουν θερμότητα για το δίκτυο τηλεθέρμανσης, σε αντλίες θερμότητας με ονομαστική θερμική ισχύ τουλάχιστον 0,5 MW μη συνδεδεμένες στο δίκτυο τηλεθέρμανσης, καθώς και σε αντλίες ανακυκλοφορίας νερού σε μονάδες γεωθερμικής θέρμανσης σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ. Πρόσθετες πληροφορίες και διευκρινίσεις προς υποστήριξη του αιτήματος παρασχέθηκαν από τις φινλανδικές αρχές στις 4 Νοεμβρίου 2021, στις 26 Ιανουαρίου 2022 και στις 16 Φεβρουαρίου 2022.
- (2) Μέσω του προβλεπόμενου μειωμένου συντελεστή, η Φινλανδία στοχεύει στην αύξηση του εξηλεκτρισμού του τομέα τελικής χρήσης της θέρμανσης και στην προώθηση της παραγωγής θερμότητας χωρίς καύση με σκοπό τη μείωση των εκπομπών. Η αυξημένη χρήση εγκαταστάσεων θέρμανσης που λειτουργούν με ηλεκτρική ενέργεια αναμένεται να επιφέρει περιβαλλοντικά και κλιματικά οφέλη.
- (3) Το να επιτραπεί στη Φινλανδία να εφαρμόσει μειωμένο φορολογικό συντελεστή στην ηλεκτρική ενέργεια που παρέχεται σε αντλίες θερμότητας και ηλεκτρικούς λέβητες που παράγουν θερμότητα για το δίκτυο τηλεθέρμανσης, σε αντλίες θερμότητας με ονομαστική θερμική ισχύ τουλάχιστον 0,5 MW μη συνδεδεμένες στο δίκτυο τηλεθέρμανσης, καθώς και σε αντλίες ανακυκλοφορίας νερού σε μονάδες γεωθερμικής θέρμανσης, δεν συνεπάγεται υπέρβαση των αναγκαίων ορίων για την αύξηση του εξηλεκτρισμού του τομέα τελικής χρήσης της θέρμανσης. Τέτοιες εγκαταστάσεις θέρμανσης προωθούν την πράσινη μετάβαση και μειώνουν τη χρήση της θερμοπαραγωγής που βασίζεται στην καύση καυσίμων. Οι εν λόγω εγκαταστάσεις δεν είναι ακόμη ανταγωνιστικές στην αγορά και το μέτρο περιορίζει τον διοικητικό φόρτο. Ως εκ τούτου, το μέτρο είναι απίθανο να οδηγήσει σε σημαντικές στρεβλώσεις

¹⁴ ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51.

του ανταγωνισμού κατά τη διάρκεια ισχύος του και, επομένως, δεν θα επηρεάσει αρνητικά την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

- (4) Κάθε άδεια που χορηγείται δυνάμει του άρθρου 19 παράγραφος 2 της οδηγίας 2003/96/EK πρέπει να υπόκειται σε αυστηρό χρονικό περιορισμό. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι το χρονικό διάστημα για το οποίο χορηγείται η άδεια είναι αρκετά μεγάλο, ώστε να μην αποθαρρύνονται οι σχετικοί οικονομικοί φορείς από την υλοποίηση των απαιτούμενων επενδύσεων, είναι σκόπιμο να χορηγηθεί η άδεια από την 1η Ιανουαρίου 2022 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027. Ωστόσο, για να μην υπονομευθούν οι μελλοντικές γενικές εξελίξεις του υφιστάμενου νομικού πλαισίου είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι, σε περίπτωση που το Συμβούλιο, ενεργώντας βάσει του άρθρου 113 ή οποιασδήποτε άλλης σχετικής διάταξης της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θεσπίσει ένα τροποποιημένο γενικό σύστημα φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας με το οποίο δεν θα συνάδει η παρούσα άδεια, η παρούσα άδεια παύει να ισχύει την ημέρα κατά την οποία καθίστανται εφαρμοστέοι οι εν λόγω γενικοί κανόνες.
- (5) Προκειμένου να μπορέσουν οι φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων να συνεχίσουν την προώθηση αντλιών θερμότητας και ηλεκτρικών λεβήτων που παράγουν θερμότητα για το δίκτυο τηλεθέρμανσης, αντλιών θερμότητας με ονομαστική θερμική ισχύ τουλάχιστον 0,5 MW μη συνδεδεμένων στο δίκτυο τηλεθέρμανσης και αντλιών ανακυκλοφορίας νερού σε μονάδες γεωθερμικής θέρμανσης, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι η Φινλανδία μπορεί να εφαρμόσει τη φορολογική μείωση, όπως ζητήθηκε, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2022.
- (6) Η παρούσα απόφαση δεν θίγει την εφαρμογή των ενωσιακών κανόνων σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται το ελάχιστο επίπεδο φορολογίας που αναφέρεται στο άρθρο 10 της οδηγίας 2003/96/EK, όπως ορίζεται για επιχειρηματική χρήση σύμφωνα με το παράρτημα Ι πίνακας Γ της εν λόγω οδηγίας, η Φινλανδία εξουσιοδοτείται να εφαρμόζει μειωμένο φορολογικό συντελεστή στην ηλεκτρική ενέργεια που παρέχεται σε οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

- α) αντλίες θερμότητας και ηλεκτρικούς λέβητες που παράγουν θερμότητα για το δίκτυο τηλεθέρμανσης·
- β) αντλίες θερμότητας με ονομαστική θερμική ισχύ τουλάχιστον 0,5 MW μη συνδεδεμένες στο δίκτυο τηλεθέρμανσης·
- γ) αντλίες ανακυκλοφορίας νερού σε μονάδες γεωθερμικής θέρμανσης.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2022 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027.

Ωστόσο, εάν το Συμβούλιο, ενεργώντας βάσει του άρθρου 113 της Συνθήκης ή οποιασδήποτε άλλης σχετικής διάταξης της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θεσπίσει ένα τροποποιημένο γενικό σύστημα φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας με το οποίο δεν συνάδει η άδεια που χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 1 της παρούσας απόφασης, η παρούσα απόφαση παύει να ισχύει την ημέρα κατά την οποία τίθενται σε εφαρμογή οι εν λόγω γενικοί κανόνες.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Φινλανδίας.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*